

مطالعه‌ی فراوانی لنگش در گله‌های شیری شهرستان مشهد و ارزیابی ارتباط آن با SCC

زهرا قربانی^۱، ناصر وجدی^۱، عباس پرند^۲، احمدرضا محمدنیا^۳

۱- دانشجوی دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران.

۲- دامپزشک بخش خصوصی، مشهد، ایران.

۳- گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران.

*- ارائه دهنده مقاله: ghorbani_vet@yahoo.com

مقدمه

لنگش یکی از نگرانی‌ها و مشکلات عمده گله‌های شیری در تمام دنیا است، به علت شیوع بالا، درد شدید، بیماریهای وابسته به آن و دخیل بودن آن در ضررهای اقتصادی یکی از مهمترین نگرانی‌های صنعت دامپروری محسوب می‌گردد و موجب بروز عوارض فراوان در گله از جمله افزایش اورام پستان و در نتیجه بالا رفتن SCC می‌شود. در مطالعه حاضر علاوه بر بررسی وضعیت عمومی لنگش در سطح گله‌های مورد مطالعه تلاش گردیده است تا وضعیت یاخته‌های سوماتیک پستانی در اسکورهای مختلف حرکتی مورد بررسی قرار گیرد.

مواد و روش کار:

در این بررسی تعداد ۴ گاوداری با تعداد راس ۲۱۹، ۹۱، ۷۷، ۹۶ گاوهای دوشا و با میانگین تولید ۳۸/۴۷، ۳۴/۹۴، ۳۴/۰۳، ۳۳/۶۵ واقع در شهرستان مشهد، مورد مطالعه قرار گرفتند. در تمامی گاوها اسکورینگ حرکتی ۵ نقطه‌ای که در آن اسکور یک به گاو سالم و اسکور ۵ به گاو لنگ داده می‌شد، استفاده شد. در این سیستم گاوهای دارای درجه لنگش ≤ 3 به عنوان گاو لنگ محسوب شدند. علاوه بر این دیگر اطلاعات هر گاو از جمله SCC استخراج و مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج:

در گاوداری‌های مورد مطالعه میزان اسکورهای غیر لنگ از ۴۷/۴ تا ۶۵/۴۸ متغیر بود و به طور متقابل اسکور مربوط به گاوهای لنگ نیز از ۳۴/۵۲ تا ۵۲/۶ متغیر بود. درصد گاوهای غیر لنگ ۶۱/۱۲ و درصد گاوهای لنگ ۳۸/۸۷ بودند. در مجموع نظر به اهمیت هر چه بیشتر اسکورهای حرکتی چهار و پنج جمع این دو اسکور از ۱۲ لغایت ۲۲/۱٪ شناخته شد. میانگین SCC به ترتیب ۲۷۲/۴۳، ۳۳۱/۰۶، ۴۰۳/۳۳، ۴۰۵/۲۶، ۱۷۵/۶ هزار در اسکورهای یک تا پنج ثبت گردید. یافته‌های SCC با استفاده از آزمون پراش یک طرفه (one way ANOVA) در سطح $P < 0.05$ در نرم افزار آماری سیگما استات (Jandel scientific) مورد مطالعه قرار گرفت.

نتیجه گیری:

در مجموع فراوانی بالای گاوها در اسکورهای حرکتی بالا نشانگر وضعیت نسبتاً بد حرکتی در این دامداری‌ها می‌باشد. حد قابل قبول فراوانی اسکورهای حرکتی چهار و پنج در مطالعات قبلی حداکثر ۵٪ شناخته شده است که در این مطالعه در بهترین شرایط بیش از ۲ برابر حد قابل قبول می‌باشد. همچنین افزایش یاخته‌های سوماتیک با افزایش اسکورهای حرکتی نیز ممکن است حاصلی از مدت زمان خوابیدن بیشتر دام متعاقب درگیری اندامهای حرکتی باشد که قبلاً نیز به فراوانی مورد تأکید قرار گرفته است.

1. Zdanowicz M, Shelford JA, Tucker CB, Weary DM, von Keyserlingk MAG. Bacterial Populations on Teat Ends of Dairy Cows Housed in Free Stalls and Bedded with Either Sand or Sawdust 2004, J. Dairy Sci. 87:1694-1701.
2. de Haas Y, Barkema HW, Schukken YH, Veerkamp RF. Associations between somatic cell count patterns and the incidence of clinical mastitis 2005, Preventive Veterinary Medicine 67: 55-68.

8th Iranian Symposium of Veterinary Surgery, Anesthesia & Radiology
Housed in Free Stalls and Bedded with Either Sand or Sawdust 2004, J. Dairy Sci. 87:1694-1701.

هشتمین سمپوزیوم جراحی، بیوشی و رادیولوژی دامپزشکی ایران
۱۴-۱۶ شهریور ۱۳۸۸ - دانشکده علوم تخصصی دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران